

KONKLUZJE PREZYDENCJI

KONFERENCJA PRZEWODNICZĄCYCH PARLAMENTÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Wilno, 6-8 kwietnia 2014 r.

Uwagi wstępne

1. Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbyła się w dniach 6-8 kwietnia 2014 r. w Seimasie Republiki Litewskiej w Wilnie. W Konferencji wzięli udział przewodniczący lub przedstawiciele 27 parlamentów narodowych, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego, jeden przewodniczący i jeden wiceprzewodniczący państw kandydujących oraz czterech przewodniczących lub przedstawicieli parlamentów państw Partnerstwa Wschodniego.
2. Konferencję otworzyła J. E. pani Loreta GRAUŽINIENĖ, Przewodnicząca Seimasu Republiki Litewskiej, która przewodniczyła obradom. J. E. pan José Manuel BARROSO, Przewodniczący Komisji Europejskiej, powitał przewodniczących w wystąpieniu wideo.
3. Podczas sesji I, zatytułowanej „Rola parlamentów w przeciwdziałaniu skutkom kryzysu gospodarczego i finansowego”, zabrali głos następujący mówcy: J. E. pan Algirdas BUTKEVICIUS, Premier Republiki Litewskiej, J. E. pan Mogens LYKKETOFT, Przewodniczący Folketingu Królestwa Danii oraz pan Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego, przemawiający w imieniu J. E. pana Martina SCHULZA, Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.
4. Podczas sesji II, zatytułowanej „Pięć lat po wejściu w życie Traktatu z Lizbony: wnioski z kontroli pomocniczości prowadzonej przez parlamenty”, głos zabrali następujący mówcy: J. E. pan Milan ŠTĚCH, Przewodniczący Senatu Republiki Czeskiej, J. E. pan Pietro GRASSO, Przewodniczący Senatu Republiki Włoskiej, J. E. pani Anouchka VAN MILTENBURG, Przewodnicząca Izby Reprezentantów Królestwa Niderlandów oraz Lord Timothy BOSWELL, Przewodniczący Komisji ds. Unii Europejskiej Izby Lordów Wielkiej Brytanii.
5. Podczas sesji III, zatytułowanej „Współpraca międzyparlamentarna z państwami Partnerstwa Wschodniego”, głos zabrali następujący główni mówcy: J. E. pani Loreta GRAUŽINIENĖ, Przewodnicząca Seimasu Republiki Litewskiej i J. E. pani Solvita ĀBOLTIŅA, Przewodnicząca Saeimy Republiki Łotewskiej. Swoje uwagi przedstawili również: J. E. pan Ołeksandr TURCZYNOW, Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy, J. E. pan Igor CORMAN, Przewodniczący Parlamentu Republiki Mołdawii, J. E. pan Dawid USUPASZWILI, Przewodniczący Parlamentu Gruzji, J. E. pan Howik

ABRAHAMIAN, Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Republiki Armenii oraz J. E. pan Stanisław SZUSZKIEWICZ, były Przewodniczący Rady Najwyższej Białorusi.

6. Przed rozpoczęciem sesji IV przewodniczący uczcili Międzynarodowy Dzień Romów. Z tej okazji przemówienie wygłosiła J. E. pani Barbara PRAMMER, Przewodnicząca Rady Narodowej Republiki Austrii. Przyjęto deklarację z okazji Międzynarodowego Dnia Romów (zob. załączony aneks).
7. Podczas sesji IV, zatytułowanej „Współpraca międzyparlamentarna w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”, głos zabrali następujący główni mówcy: J. E. pan Ewangelos-Wasileios MEIMARAKIS, przewodniczący greckiego parlamentu, J. E. pani Ewa KOPACZ, Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, J. E. pani Laura BOLDRINI, Przewodnicząca Izby Deputowanych Republiki Włoskiej oraz J. E. pan Per WESTERBERG, Przewodniczący Riksdagu Królestwa Szwecji.

Rola parlamentów w walce ze skutkami kryzysu gospodarczo-finansowego

8. Przewodniczący stwierdzają, że gospodarka UE wykazuje oznaki łagodnego ożywienia i powrotu do równowagi makroekonomicznej. Wzrost gospodarczy, nawet bardzo nieznaczny, oraz odzyskanie zaufania przedsiębiorców i konsumentów powinny ostatecznie doprowadzić do powstania większej liczby miejsc pracy.
9. Przewodniczący pozostają jednak głęboko zaniepokojeni stanem gospodarki, a zwłaszcza sytuacją społeczną w UE, ponieważ ponad 26 milionów osób w całej Unii pozostaje bez pracy, a poziom bezrobocia wśród młodych ludzi w dalszym ciągu stanowi szczególnie dotkliwy problem. Poziom bezrobocia wśród młodych ludzi, sięgający 22,9 procent w lutym 2014 r., ponad dwukrotnie przewyższał poziom bezrobocia wśród osób dorosłych, wynoszący 10,6 procent¹. Przewodniczący popierają działania podjęte w celu zwalczania bezrobocia, w szczególności wśród młodych, takie jak program *Gwarancja dla młodzieży* czy *Europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego*, ale wzywają też instytucje do poszukiwania bardziej dynamicznej równowagi między dyscypliną fiskalną a priorytetami dotyczącymi wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują decyzję Rady Europejskiej o przyznaniu 6 miliardów euro na realizację *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych* na lata 2014-2020. Przewodniczący podkreślają, że rozwiązywanie problemu bezrobocia wśród młodzieży przyczyni się też do poprawy niepokojącej sytuacji demograficznej w Europie.
10. Przewodniczący stwierdzają, że brak równowagi makroekonomicznej stanowi jedno z największych wyzwań dla strefy euro. W związku z tym przewodniczący uważają, że w celu przywrócenia stabilnego wzrostu gospodarczego, stworzenia nowych miejsc pracy i usunięcia nierówności makroekonomicznych, państwa członkowskie powinny nadal dążyć do osiągnięcia celów dotyczących deficytu budżetowego poprzez wdrażanie niezbędnych reform strukturalnych, w szczególności w zakresie rynku pracy, systemu podatkowego i opieki społecznej, a także w zakresie zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców, zwłaszcza MŚP, działań na rzecz poprawy administracji publicznej poprzez jej uszczuplenie i usprawnienie, jak również przeciwdziałania oszustwom podatkowym i unikaniu opodatkowania.

¹ Dane Eurostatu.

11. Przewodniczący wyrazili poparcie dla stworzenia unii bankowej w strefie euro i z zadowoleniem przyjęli wstępne porozumienie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków zawarte pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą 26 marca 2014 roku. Przewodniczący z niecierpliwością czekają też na uruchomienie jednolitego mechanizmu nadzoru jesienią 2014.
12. Przewodniczący mają świadomość daleko idących reform w architekturze unijnego zarządzania gospodarczego i finansowego, które miały miejsce w ciągu ostatnich pięciu lat, oraz roli Parlamentu Europejskiego w tym kontekście. Przewodniczący podkreślają, że reformy te powinny być poparte udoskonalonymi mechanizmami skutecznej kontroli parlamentarnej oraz demokratycznej legitymacji i odpowiedzialności nowych struktur zarządzania.
13. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują zobowiązanie Komisji do nawiązania „wzmocnionego dialogu politycznego” z parlamentami narodowymi w ramach semestru europejskiego, który odbywałby się dwa razy do roku, i oczekują skutecznej realizacji tej propozycji. Przewodniczący podkreślają również, że parlamenty narodowe powinny przyjąć bardziej proaktywną rolę w ramach semestru europejskiego, zwłaszcza jeśli chodzi o kontrolę nad krajowymi programami reform oraz programami stabilności i konwergencji przed przedłożeniem ich Komisji Europejskiej.
14. Przewodniczący stwierdzają, że osiągnięto postęp w zakresie organizacji nowej Konferencji Międzyparlamentarnej przewidzianej w art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej (TSKZ). Przewodniczący odnotowują spotkanie inauguracyjne konferencji pod nazwą „Międzyparlamentarna Konferencja ds. Zarządzania Gospodarczego i Finansowego w Unii Europejskiej”, które odbyło się w dniach 16-17 października 2013 r. w Wilnie podczas litewskiej prezydencji w Radzie UE, oraz drugie spotkanie konferencji pod nazwą „Międzyparlamentarna Konferencja ds. Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej”, zorganizowane wspólnie przez Parlament Europejski i parlament grecki, które odbyło się w dniach 20-22 stycznia 2014 r. w Brukseli w ramach Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego. Choć rola, zakres i tytuł konferencji wciąż nie zostały sprecyzowane, na tym etapie jasne już jest, że może ona stanowić przydatne forum parlamentarnej dyskusji oraz wymiany idei, informacji i najlepszych praktyk. Przewodniczący uważają, że konferencja może mieć własny regulamin i przyjmować niewiążące konkluzje. Przewodniczący przywołują art. 11 konkluzji KPPUE, która odbyła się w Nikozji w 2013 r., dotyczący przeglądu ustaleń w sprawie konferencji międzyparlamentarnej przewidzianej w art. 13 TSKZ przez Konferencję Przewodniczących mającą się odbyć w 2015 r. w Rzymie. Ponadto przewodniczący z zadowoleniem przyjmują inicjatywę Seimasu Republiki Litewskiej dotyczącą przyjmowania niewiążącego dokumentu politycznego na zakończenie każdego spotkania wymiaru parlamentarnego prezydencji litewskiej w Radzie UE w drugiej połowie 2013 r. i uważają, że zwyczaj ten mógłby być kontynuowany w przyszłości.

Pięć lat po wejściu w życie Traktatu z Lizbony: wnioski z kontroli pomocniczości prowadzonej przez parlamenty

15. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują większe zaangażowanie parlamentów narodowych w proces legislacyjny UE w ciągu ostatnich pięciu lat, które wynika bezpośrednio z nowych uprawnień i instrumentów przyznanych im przez Traktat z

Lizbony.

16. Przewodniczący odnotowują, że parlamenty narodowe coraz aktywniej korzystają z prawa do wydawania uzasadnionych opinii; w okresie od wejścia w życie Traktatu z Lizbony do 10 marca 2014 r. parlamenty narodowe wydały w sumie 278 uzasadnionych opinii.
17. Przewodniczący stwierdzają, że 14 izb 11 parlamentów narodowych przedstawiło w październiku 2013 r. drugą „żółtą kartkę” w odniesieniu do projektu Komisji w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO), a Komisja podjęła decyzję o utrzymaniu projektu, w oparciu o ocenę, że wiele spośród podnoszonych argumentów nie dotyczyło pomocniczości. Zdaniem przewodniczących uzasadnione opinie powinny także prowadzić do dialogu z Komisją na temat wszelkich obaw wyrażonych w tych opiniach.
18. Przewodniczący podkreślają, że obecny system kontroli pomocniczości w efekcie ogranicza parlamenty narodowe jedynie do wyrażenia pozytywnej lub negatywnej opinii w sprawie pomocniczości. Dlatego też należy podjąć wysiłki zmierzające do bardziej konstruktywnego zaangażowania parlamentów narodowych w proces legislacyjny w Unii Europejskiej, tak aby miały one rzeczywisty wpływ na kształtowanie prawa UE.
19. Przewodniczący uważają, że skuteczniejsza współpraca międzyparlamentarna, intensywniejsza wymiana najlepszych praktyk, w tym dotyczących kontroli pomocniczości, i większe zaangażowanie parlamentów narodowych w kontrolę *ex-ante* flagowych inicjatyw Komisji przyczyniłyby się do większej spójności i wydajności procesu kontroli pomocniczości oraz skuteczniej zaangażowałyby parlamenty narodowe w proces kształtowania polityki unijnej.
20. Przewodniczący popierają dialog polityczny zapoczątkowany w 2006 r. przez Przewodniczącego Komisji Europejskiej, pana José Manuela BARROSO, i zachęcają nową Komisję, która powstanie po wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 r., do kontynuowania tej ważnej inicjatywy. Przewodniczący podkreślają jednak, że odpowiedzi Komisji na opinie parlamentów narodowych wyrażane w ramach dialogu politycznego oraz odpowiedzi na uzasadnione opinie mogłyby być udzielane szybciej i bardziej szczegółowo.
21. Przewodniczący przypominają, że – zważywszy jak istotna jest wymiana uwag na temat wniosków legislacyjnych pomiędzy parlamentami – ośmiotygodniowy termin złożenia przez parlamenty narodowe uzasadnionej opinii nie zawsze jest wystarczający, zwłaszcza jeżeli termin ten zbiega się z dniami wolnymi od pracy i wakacjami parlamentarnymi.
22. Przewodniczący uważają, że obecne niedociągnięcia procesu kontroli pomocniczości powinny być usuwane w pierwszej kolejności w ramach dialogu politycznego, poprzez pełne wykorzystanie istniejących narzędzi, bez konieczności wprowadzania zmian do Traktatu. Przewodniczący proponują, aby zbadaniem możliwości skuteczniejszego wykorzystania kontroli pomocniczości zajął się COSAC, zaś następna Konferencja Przewodniczących mogłaby uwzględnić wszelkie prace tego typu wykonane przez COSAC. Konsekwentna praca w ramach COSAC mogłaby stanowić pozytywny bodziec dla systematycznej poprawy systemu kontroli pomocniczości, a przewodniczący byłiby regularnie informowani o postępach i podjętych działaniach podczas Konferencji Przewodniczących. W przypadku jakichkolwiek zmian traktatowych w przyszłości należy rozważyć wydłużenie terminu na przedstawienie uzasadnionej opinii. Jeszcze przed

wprowadzeniem takich zmian należałoby zawrzeć porozumienie polityczne z Komisją w celu usprawnienia istniejącej procedury kontroli pomocniczości, w tym wydłużenia tego terminu.

Współpraca międzyparlamentarna z krajami Partnerstwa Wschodniego

23. Przewodniczący wyrażają głębokie zaniepokojenie z powodu kryzysu na Ukrainie i jego konsekwencji dla bezpieczeństwa międzynarodowego, międzynarodowych rządów prawa i ładu globalnego. Przewodniczący potępiają interwencję zbrojną Rosji na Krymie i jego nielegalne przyłączenie do Rosji, podważające prawo międzynarodowe i stojące w sprzeczności z istniejącymi obowiązkami i zobowiązaniami Rosji, w tym z Kartą Narodów Zjednoczonych, Aktem Końcowym KBWE i Memorandum Budapeszteńskim. Przewodniczący uznają, że tak zwane referendum, które odbyło się na Krymie w dniu 16 marca, jest niekonstytucyjne i potępiają w najmocniejszych słowach wszelkie działania, które naruszają integralność terytorialną i suwerenność Ukrainy. Przewodniczący głęboko wierzą, że w XXI wieku w Europie nie ma miejsca na stosowanie siły i przymusu w celu zmiany granic. Przewodniczący odnotowują także z uznaniem rezolucje wyrażające solidarność i wsparcie ze strony wielu parlamentów UE i zachęcają inne parlamenty UE do rozważenia podobnych kroków.
24. Przewodniczący, wspierając ukraiński rząd w wysiłkach na rzecz ustabilizowania sytuacji w kraju, podjęcia reform i odbudowy gospodarki, wyrażają zdecydowane poparcie dla suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej Ukrainy. Przewodniczący chcieliby zaprosić ukraińskie władze, partie polityczne i społeczeństwo obywatelskie do uczestnictwa w prawdziwym dialogu narodowym i współpracy włączającej wszystkich, poszanowaniu różnorodności regionalnej i zapewnieniu pełnej ochrony praw osób należących do mniejszości narodowych. Przewodniczący zdecydowanie potępiają wszelkie działania separatystyczne i prowokacje podsycane przez zewnętrzne siły liczące na destabilizację sytuacji we wschodniej Ukrainie i w całym kraju.
25. Przewodniczący uważają, że referendum, które odbyło się 16 marca 2014 r. w Autonomicznej Republice Krymu w sprawie jej statusu prawnego, było niekonstytucyjne i dlatego jego wyniki mogą być traktowane jedynie jako bezprawne i nieważne.
26. Przewodniczący popierają pakiet pomocy finansowej dla Ukrainy w wysokości do 11 miliardów euro zaproponowany przez Komisję Europejską i przyjęty przez Radę Europejską w 6 marca 2014 r. oraz inicjatywy udzielenia dodatkowej pomocy finansowej Ukrainie przez USA i innych partnerów międzynarodowych, jak również międzynarodowe instytucje, takie jak MFW, Bank Światowy i EBOR. Przewodniczący zachęcają odpowiednie organy do jak najszybszego przekazania Ukrainie pierwszej transzy wsparcia finansowego, aby zapewnić stabilność gospodarczą kraju i przyspieszyć wdrożenie niezbędnych reform strukturalnych.
27. Przewodniczący popierają sankcje przyjęte przez UE przeciw rosyjskim urzędnikom, którzy są bezpośrednio odpowiedzialni za interwencję zbrojną na Krymie i przyjmują do wiadomości decyzję G7 o zawieszeniu członkostwa Rosji w G8 do czasu zmiany przez nią kursu. Przewodniczący apelują do Rosji o podjęcie wyraźnych kroków w celu załagodzenia kryzysu i popierają dodatkowe środki, w tym sankcje gospodarcze, w przypadku podjęcia przez Federację Rosyjską dalszych kroków w celu destabilizacji

sytuacji na Ukrainie. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują niedawne wysłanie misji OBWE na Ukrainę i wspierają wysiłki podejmowane przez wszystkie strony w celu ułatwienia rzeczywistego dialogu i zaangażowania w rzeczywisty dialog z udziałem Ukrainy i Rosji, w celu znalezienia politycznego rozwiązania.

28. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują podpisanie części politycznej umowy stowarzyszeniowej pomiędzy UE a Ukrainą 21 marca 2014 r. i mają nadzieję, że pozostałe postanowienia, obejmujące pogłębioną i kompleksową umowę o strefie wolnego handlu (DCFTA), zostaną podpisane wkrótce po wyborach prezydenckich na Ukrainie zaplanowanych na 25 maja 2014 roku.
29. Przewodniczący podkreślają strategiczne znaczenie Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, w tym krajów Partnerstwa Wschodniego, dla UE i szerszego obszaru Europy oraz zaznaczają, że długoterminowa stabilność i bezpieczeństwo tych krajów zostaną zagwarantowane dopiero poprzez konsolidację demokracji, praworządności, poszanowania praw człowieka, gospodarki rynkowej i dobrego zarządzania – wartości i zasad, które stoją u podstaw polityki Partnerstwa Wschodniego, i które zostały przypomniane podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie.
30. Przewodniczący podkreślają potrzebę wzmocnienia strategicznego charakteru programu Partnerstwa Wschodniego i zagwarantowania jego ciągłości, wzmocnienia i dalszej realizacji poprzez jak najskuteczniejsze wykorzystywanie istniejących instrumentów: stosunków dwustronnych i wielostronnych, działań sektorowych, platform tematycznych, współpracy formalnej i nieformalnej oraz wzmocnienia bezpośrednich kontaktów międzyludzkich. Przewodniczący potwierdzają suwerenne prawo każdego kraju Partnerstwa Wschodniego do swobodnego decydowania o swojej przyszłości oraz ambicjach i celach w kontekście budowania swoich relacji z UE.
31. Przewodniczący gratulują Mołdawii realizacji planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego (VLAP) i wydanych wskutek tego decyzji Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady UE o przyznaniu Mołdawii prawa bezwizowego wjazdu na teren UE, które powinno wejść w życie 28 kwietnia 2014 roku. Przewodniczący chwalą również postępy osiągnięte w negocjacjach VLAP z Gruzją i Ukrainą.
32. Przewodniczący odnotowują wysiłki przywódców politycznych i społeczeństwa obywatelskiego Gruzji i Mołdawii w celu utrzymania silnego i konsekwentnego kursu proeuropejskiego w okresie poprzedzającym szczyt Partnerstwa Wschodniego w Wilnie w listopadzie 2013 r., a także później. Przewodniczący uznają, że długoterminowe bezpieczeństwo i dobrobyt tych krajów zależą od jakości związków politycznych i integracji gospodarczej z UE.
33. Przewodniczący odnotowują też pomyślne zawarcie i parafowanie umowy stowarzyszeniowej/DCFTA z Gruzją i Mołdawią podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie w listopadzie 2013 i spodziewają się podpisania umów przy najbliższej okazji, nie później jednak niż w czerwcu 2014 roku.
34. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują pomyślne zawarcie umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz (VFA) i umowy o readmisji z Armenią, które weszły w życie 1 stycznia 2014 roku.

35. Przewodniczący odnotowują postępy osiągnięte w negocjacjach z Azerbejdżanem w sprawie umowy stowarzyszeniowej od 2010 r. i oczekują zakończenia tego procesu w najszybszym możliwym terminie. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują podpisanie umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz (VFA) i umowy o readmisji z Azerbejdżanem i oczekują na ich ratyfikację. Jednocześnie przewodniczący spodziewają się dalszego rozwoju współpracy na mocy obowiązujących porozumień pomiędzy UE a Azerbejdżanem.
36. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują rozpoczęcie w styczniu 2014 r. negocjacji z Białorusią w sprawie umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz i umowy o readmisji i uważają, że funkcjonujące ułatwienia wizowe z Białorusią mogłyby znacznie wzmocnić kontakty międzyludzkie z tym ważnym krajem europejskim, w którym od prawie dwóch dekad nie wybrano rządu ani parlamentu w demokratycznych wyborach.
37. Przewodniczący przypominają, że kraje Partnerstwa Wschodniego mają perspektywę europejską i mogą się ubiegać o członkostwo w Unii pod warunkiem, że będą przestrzegać zasad demokracji, szanować podstawowe swobody, prawa człowieka i mniejszości oraz zapewniać praworządność. Przewodniczący uważają, że wdrożenie umów stowarzyszeniowych/DCFTA to ważny krok w realizacji tych europejskich aspiracji.
38. Przewodniczący podkreślają fundamentalną rolę społeczeństwa obywatelskiego w okresie przejściowym reform demokratycznych i są przekonani, że zaangażowanie i włączenie społeczeństw obywatelskich, zarówno w UE, jak i w krajach Partnerstwa Wschodniego, ma kluczowe znaczenie dla powodzenia polityki Partnerstwa Wschodniego i dlatego konieczne jest dalsze wzmacnianie komunikacji i współpracy na wszystkich szczeblach i zapewnienie skutecznego wdrażania strategii w celu zwiększenia widoczności UE w krajach Partnerstwa Wschodniego.
39. Przewodniczący pochwalają starania i efekty misji monitorującej Parlamentu Europejskiego na Ukrainie, która odbyła łącznie 27 wizyt na Ukrainie w okresie od czerwca 2012 r. do listopada 2013 r. oraz odnotowują wysiłki pana Pata COXA, byłego Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, i pana Aleksandra KWAŚNIEWSKIEGO, byłego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na rzecz rozwiązania problemów dotyczących wybiórczej sprawiedliwości i ułatwienia koniecznych do przeprowadzenia reform sądownictwa na Ukrainie.
40. Przewodniczący powtarzają, że należy zbadać kwestię reprezentacji parlamentów narodowych w ZP Euronest, ponieważ niektóre parlamenty narodowe wyraziły wolę zaangażowania się w pracę zgromadzenia.
41. Przewodniczący zachęcają do aktywniejszej wymiany pomiędzy parlamentami narodowymi i parlamentami krajów Partnerstwa Wschodniego poza obowiązującymi strukturami formalnymi, a w szczególności w kontekście wymiaru parlamentarnego prezydencji Rady UE. W związku z tym przewodniczący z zadowoleniem przyjmują inicjatywę Seimasu Republiki Litewskiej zorganizowania wraz z Parlamentarnym Forum na rzecz Demokracji spotkania przewodniczących komisji spraw zagranicznych parlamentów UE podczas litewskiej prezydencji w Radzie UE w dniach 27-28 listopada w Wilnie, w przededniu III szczytu Partnerstwa Wschodniego, oraz osobnej sesji podczas niniejszej Konferencji Przewodniczących wspólnie z przewodniczącymi parlamentów

krajów Partnerstwa Wschodniego. Parlamenti narodowe mogą poszukiwać różnych innych form międzyparlamentarnego dialogu z parlamentami krajów Partnerstwa Wschodniego w mniejszych grupach, w tym na szczeblu partyjnym.

42. Przewodniczący zauważają też, że po podpisaniu umów stowarzyszeniowych/DCFTA z pierwszą grupą krajów Partnerstwa Wschodniego, parlamenti UE odegrają szczególną rolę w ratyfikacji tych umów. Aby wysłać zdecydowany sygnał o wsparciu dla krajów Partnerstwa Wschodniego, przewodniczący biorą na siebie odpowiedzialność za płynny przebieg procesu ratyfikacyjnego.
43. Przewodniczący zachęcają parlamenti UE do udzielania wsparcia i pomocy na szczeblu dwustronnym parlamentom krajów Partnerstwa Wschodniego poprzez dzielenie się swoim doświadczeniem w zakresie reform demokratycznych, praworządności, przyjmowania i konsolidacji europejskich tradycji prawnych.

Międzyparlamentarna współpraca w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

44. Przewodniczący dostrzegają osiągnięcia wieloletniego programu sztokholmskiego w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (PWBiS) w ciągu ostatnich pięciu lat. Przewodniczący wyrażają ubolewanie, że przyjęcie przez Radę Europejską strategicznych wytycznych w zakresie planowania ustawodawczego i operacyjnego w ramach PWBiS (zgodnie z Artykułem 68 TFUE) podczas nadchodzącego posiedzenia w czerwcu 2014 r. może odbyć się bez odpowiednich konsultacji z parlamentami narodowymi i Parlamentem Europejskim. Przewodniczący, przekonani, że parlamenti powinny wnieść istotny wkład w dyskusję na temat priorytetów PWBiS w nadchodzącym okresie, z zadowoleniem przyjmują wysiłki greckiego parlamentu związane ze zorganizowaniem spotkania przewodniczących komisji ds. sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w dniach 16-17 lutego 2014 roku w Atenach oraz wspólnego posiedzenia komisji z Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego („Priorytety na lata 2014-2019 w obszarze wolności obywatelskich, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych”) 19 marca 2014 roku w Brukseli.
45. Przewodniczący są zdania, że nowe strategiczne wytyczne w ramach PWBiS powinny wzmocnić PWBiS po zakończeniu programu sztokholmskiego. Istniejące polityki i przepisy powinny być lepiej wdrażane zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym, co wymaga odpowiednich działań wszystkich instytucji UE i państw członkowskich, a w szczególności Komisji, która stoi na straży Traktatów, jak też ukończenia prac nad tymi projektami przedstawionymi w ramach programu sztokholmskiego, które nie zostały jeszcze sfinalizowane.
46. Przewodniczący podkreślają też, że strategiczne wytyczne powinny odzwierciedlać gospodarcze i społeczne potrzeby Unii. Na przykład, mimo że zagwarantowanie cyberbezpieczeństwa i zwalczanie cyberprzestępczości powinno być jednym z priorytetów samych w sobie, to ochrona cyberprzestrzeni ma również ważny wymiar gospodarczy w tym sensie, że może zachęcić konsumentów do korzystania z internetu w szerszym zakresie. Komisja Europejska oszacowała, że wdrożenie nowych zasad dotyczących ochrony danych i bezpieczeństwa w internecie może przynieść UE ponad 2 miliardy euro dodatkowego przychodu rocznie. Kolejnym priorytetem w PWBiS o pozytywnych zewnętrznych efektach gospodarczych jest wspólna polityka wizowa, która mając

zastosowanie w przypadku państw członkowskich będących stroną układu z Schengen, mogłaby pomóc UE przyciągnąć bardzo potrzebną wykwalifikowaną siłę roboczą z zagranicy.

47. Przewodniczący podkreślają potrzebę promocji pełnego wdrożenia wspólnej polityki imigracyjnej oraz działań na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej, które powinny przyczynić się do ratowania życia na morzu przy jednoczesnym zwalczaniu handlu ludźmi; podkreślają także potrzebę promowania solidarności i uczciwego podziału odpowiedzialności pomiędzy państwa członkowskie.
48. Przewodniczący mają nadzieję, że w nowych wytycznych strategicznych w ramach PWBIS odpowiednio dużo uwagi zajmie kwestia wzmocnienia pozycji kobiet, likwidacji i przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet oraz zasadzie braku dyskryminacji i równości osób i grup społecznych. Przewodniczący wspierają także ustanowienie skutecznych mechanizmów w celu zapewnienia poszanowania praw podstawowych w państwach członkowskich.
49. Przewodniczący zauważają, że parlamenty narodowe wraz z Parlamentem Europejskim są upoważnione do wspólnego tworzenia i wdrażania procedur na rzecz kontroli działań Eurojustu i Europolu, jak określono w art. 12 TUE oraz w art. 85 i 88 TFUE, a także przywołują art. 9 Protokołu 1 do Traktatu z Lizbony.
50. Przewodniczący przypominają, że drugą „żółtą kartkę” przedstawiono w reakcji na wnioski w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO), i odnotowują komunikat Komisji na temat „żółtej kartki” z 27 listopada 2013 roku.

O pracy IPEX (Międzyparlamentarnej Wymiany Informacji w sprawach UE)

51. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują wnioski ze spotkania sekretarzy generalnych parlamentów Unii Europejskiej, które odbyło się w dniach 26-27 stycznia 2014 r. w Wilnie, w sprawie stworzenia na stronie przewodniczących parlamentów UE nowych podstron poświęconych nowym konferencjom międzyparlamentarnym. Przewodniczący z satysfakcją odnotowują także gotowość parlamentów narodowych przewodniczących tym konferencjom do wymiany istotnych informacji i dokumentów za pośrednictwem IPEX.
52. Przewodniczący pragną podziękować niemieckiemu Bundestagowi za udane przewodnictwo w Radzie IPEX podczas ostatnich czterech lat. Przewodniczący z zadowoleniem zauważają, że właśnie w tych latach IPEX stał się rzetelnym i skutecznym narzędziem wymiany dokumentów i informacji dotyczących współpracy międzyparlamentarnej, również dzięki ciągłemu wsparciu finansowemu i kadrowemu ze strony Parlamentu Europejskiego. Przewodniczący gratulują Seimasowi Republiki Litewskiej objęcia przewodnictwa w Radzie IPEX po zakończeniu tej konferencji i życzą mu pomyślnego wypełniania mandatu przewodniczącego.
53. Przewodniczący przyjmują do wiadomości decyzję Komisji, na mocy której dokumenty wcześniej przekazywane przez nią tylko Radzie będą przekazywane parlamentom narodowym, Parlamentowi Europejskiemu i IPEX.
54. Ponadto, przewodniczący dostrzegają wysiłki podejmowane przez organy IPEX i korespondentów IPEX na rzecz promocji poprawnego korzystania z symboli i

poprawnego zamieszczania na stronie istotnych dokumentów, dzięki czemu IPEX ma pozostać rzetelnym narzędziem służącym do współpracy i wymiany międzyparlamentarnej, a także ważnym źródłem informacji dla obywateli UE.

**Deklaracja
Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej
z okazji Międzynarodowego Dnia Romów**

Wilno, 8 kwietnia 2014 r.

My, przewodniczący parlamentów państw członkowskich UE i Przewodniczący Parlamentu Europejskiego –

- Dzisiaj, z okazji Międzynarodowego Dnia Romów, upamiętniającego pierwszy międzynarodowy Kongres Romów, który odbył się w Londynie w dniu 8 kwietnia 1971 r., podczas którego utworzono Unię Romów jako międzynarodową organizację przedstawicielską;
 - Mając na uwadze fakt, że w Europie żyje w przybliżeniu od dziesięciu do dwunastu milionów Romów, co stanowi jedną z największych grup znajdujących się w trudnej sytuacji, przy czym około połowa z nich to obywatele Unii Europejskiej;
 - Zaniepokojeni faktem, że Romowie spotykają się na co dzień z uprzedzeniami, nietolerancją, dyskryminacją i wykluczeniem społecznym i stanowią zmarginalizowaną grupę, żyjącą w skrajnie trudnych warunkach społecznych i ekonomicznych;
 - Wyrażając uznanie dla poczynionych dotychczas – zwłaszcza przez Unię Europejską, Radę Europy i OBWE – wysiłków na rzecz wdrożenia rozwiązań na szczeblu europejskim;
 - Wyrażając szczególne uznanie dla przyjętych w 2011 r. unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów do 2020 roku oraz podjętych już przez państwa członkowskie UE kroków zmierzających do ich wdrożenia w formie krajowych strategii dalszej integracji Romów;
1. Uważamy, że różnorodność kulturowa i językowa stanowi fundamentalną cechę Unii Europejskiej, zaś Romowie przyczyniają się do wzbogacenia tej różnorodności;
 2. Uważamy, że wspieranie integracji Romów jest przedmiotem wspólnej troski i zainteresowania państw członkowskich i UE, zaś współpraca na szczeblu unijnym przynosi znaczną wartość dodaną, podczas gdy odpowiedzialność za wdrożenie odpowiednich środków

spoczywa w pierwszej kolejności na państwach członkowskich, zważywszy na różnorodność sytuacji panujących w poszczególnych krajach i to, że Romowie stanowią przede wszystkim mniejszości w zamieszkiwanych przez siebie krajach i nie tworzą jednorodnej grupy;

3. Uważamy, że strategie przyjęte przez poszczególne państwa członkowskie muszą być ukierunkowane na zapewnienie akceptacji Romów oraz na ich integrację z danym społeczeństwem;
4. Uważamy, że konieczne jest podjęcie konkretnych działań w następujących obszarach:
 - a. dostęp do edukacji,
 - b. dostęp do zatrudnienia,
 - c. dostęp do opieki zdrowotnej,
 - d. dostęp do mieszkań i podstawowych usług.
5. Uważamy, że strategie mające na celu poprawę sytuacji Romów należy wdrażać nie tylko na rzecz Romów, ale również we współpracy z nimi, zaś integracja Romów możliwa jest jedynie przy współdziałaniu ich samych, ich przedstawicieli i organizacji, co z kolei uwarunkowane jest odpowiednim poziomem ich społecznego, gospodarczego, politycznego i kulturowego uczestnictwa w społeczeństwie.